

หน่วยที่ 4

งบการเงินและการปิดบัญชี

หัวข้อเรื่อง (Topics) >>

4.1 งบการเงิน >

4.2 การปิดบัญชี >

4.1 งบการเงิน

4.1.1 ความหมายของงบการเงิน

งบการเงิน หมายถึง เป็นรายงานทางการเงินที่แสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์สำหรับระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง และเพื่อแสดงฐานะการเงินของสหกรณ์ ณ วันใดวันหนึ่ง

4.1.2 ประโยชน์ของงบการเงิน

1. ใช้ในการขอเครดิตจากสถาบันการเงิน
2. ใช้เพื่อจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี
3. ใช้เพิ่มประสิทธิภาพของการดำเนินงาน โดยการวิเคราะห์ทางการเงินเพื่อทราบเงินทุนที่ใช้ดำเนินงาน การใช้เงินทุน การสะสมทุนของตนเอง การใช้สินทรัพย์ ฯลฯ
4. เพื่อผู้บริหารของสหกรณ์นำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผน การควบคุมงาน และแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานให้ได้ผลดียิ่งขึ้น
5. ทำให้ได้ข้อมูลทางบัญชีอันเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจทางธุรกิจของสหกรณ์

4.1.3 การจัดทำงบการเงินของสหกรณ์การเกษตร ประกอบด้วย

1. งบแสดงฐานะทางการเงิน เป็นรายงานทางการเงินที่แสดงให้ทราบถึงฐานะการเงินของสหกรณ์วันใดวันหนึ่งว่า สหกรณ์มีสินทรัพย์ หนี้สิน และทุนของสหกรณ์ประเภทใดบ้าง เป็นจำนวนเงินเท่าใด

2. งบกำไรขาดทุน เป็นรายงานทางการเงินที่แสดงให้ทราบถึงผลการดำเนินงานของสหกรณ์แต่ละรอบระยะเวลาบัญชี ว่าสหกรณ์มีผลกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิเป็นจำนวนเงินเท่าใด

3. งบต้นทุนขาย/บริการ เป็นรายงานทางการเงินที่แสดงให้ทราบถึงต้นทุนในการขายสินค้าและให้บริการต่าง ๆ ว่าในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี สหกรณ์ได้ขายสินค้าและให้บริการต่าง ๆ คิดเป็นต้นทุนทั้งสิ้นเท่าใด

4. งบต้นทุนการผลิต เป็นรายงานทางการเงินที่แสดงให้ทราบถึงต้นทุนในการผลิตสินค้าแปรรูปผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ ว่ามีรายจ่ายที่ใช้ไปในการผลิตหรือแปรรูปอะไรบ้าง เป็นจำนวนเงินเท่าใด ทั้งนี้ การจัดทำต้นทุนการผลิตจะจัดทำเฉพาะสหกรณ์ที่ดำเนินธุรกิจผลิตสินค้า แปรรูปผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ เท่านั้น

5. หมายเหตุประกอบงบการเงิน เป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อขยายความรายงานในงบการเงิน อธิบายหลักเกณฑ์หรือนโยบายการบัญชี รวมทั้งเปิดเผยข้อมูลอื่นที่ไม่ได้แสดงไว้ใน งบการเงิน

รูปแบบและการแสดงรายการในงบการเงินสหกรณ์การเกษตร เป็นไปตามลำดับ ดังนี้

สหกรณ์การเกษตร.....จำกัด

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่.....และ.....

ปี 25.....

ปี 25.....

หมายเหตุ

บาท

บาท

สินทรัพย์

สินทรัพย์หมุนเวียน

เงินสดและเงินฝากธนาคาร	2		
เงินฝากสหกรณ์อื่น			
เงินส่งชำระหนี้ระหว่างทาง			
เงินลงทุนระยะสั้น	3		
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น-สุทธิ	4		
ลูกหนี้ระยะสั้น-สุทธิ	5		
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ-สุทธิ	6		
สินค้าคงเหลือ	7		
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	8		
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน			

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

เงินลงทุนระยะยาว	9		
เงินให้กู้ระยะยาว	10		
ลูกหนี้ระยะยาว-สุทธิ	11		
มูลค่าพันธรัฐ-สุทธิ	12		
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์-สุทธิ	13		
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	14		
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	15	<u>.....</u>	<u>.....</u>
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		<u>.....</u>	<u>.....</u>
รวมสินทรัพย์		<u>.....</u>	<u>.....</u>

		ปี 25.....	ปี 25.....
	หมายเหตุ	บาท	บาท
หนี้สินและทุนของสหกรณ์			
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	19		
รวมหนี้สินหมุนเวียน			
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
เงินกู้ยืมระยะยาว	20		
เจ้าหนี้เงินเชื่อสินทรัพย์	21		
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	22		
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน			
รวมหนี้สิน			

ทุนของสหกรณ์

ทุนเรือนหุ้น (มูลค่าหุ้นละ.....บาท)

.....

.....

หุ้นชำระเต็มมูลค่าแล้ว

.....

.....

หุ้นที่ชำระไม่ครบมูลค่า

.....

.....

ทุนสำรอง 23

.....

.....

ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบ 24

.....

.....

และอื่น ๆ

กำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น

.....

.....

ส่วนเกินจากการตีราคาสินทรัพย์

.....

.....

(ขาดทุนสะสม)

.....

.....

กำไร (ขาดทุน) สุทธิประจำปี

.....

.....

รวมทุนของสหกรณ์

.....

.....

รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์

.....

.....

สหกรณ์การเกษตร.....จำกัด

งบกำไรขาดทุน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่.....และ.....

	ปี 25.....		ปี 25.....	
	บาท	%	บาท	%
ขาย/บริการ		100		100
<u>หัก</u> ต้นทุนขาย/บริการ (งบต้นทุนขาย/บริการ)				
กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น				
<u>หัก</u> กำไรจากการผ่อนชำระปีปัจจุบันที่ยังไม่ได้รับเงิน				
<u>บวก</u> กำไรจากการขายผ่อนชำระปีก่อนที่ได้รับเงินในปีปัจจุบัน				
<u>บวก</u> รายได้เฉพาะธุรกิจ				
				
<u>หัก</u> ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
กำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจ (รายละเอียด 1-5)				
<u>บวก</u> รายได้อื่น (รายละเอียด 6)				
รวม				
<u>หัก</u> ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (รายละเอียด 7)				
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ				

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 1

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจสินเชื่อ

		ปี 25.....		ปี 25.....	
		บาท	%	บาท	%
ดอกเบี้ยรับจากเงินให้กู้	– รับจริง				
	– ค้างรับ				
รวม			100		100
<u>หัก</u> ต้นทุนบริการ					
กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น					
<u>บวก</u> รายได้เฉพาะธุรกิจ					
– รายได้ค่าปรับลูกหนี้เงินกู้					
– หนี้สูญรับคืนลูกหนี้เงินกู้					
–					
รวมรายได้เฉพาะธุรกิจ					

หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ

- หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้เงินกู้				
- หนี้สงสัยจะสูญดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ				
- ค่าใช้จ่ายในการติดตามหนี้				
- ค่าใช้จ่ายในการสอบทานหนี้				
- เงินเดือน				...
-				

รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ

.....

กำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจ

.....

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 2
รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจสินเชื่อ

	ปี 25.....		ปี 25.....	
	บาท	%	บาท	%
ขายสินค้าประเภทการเกษตร				
ขายปุย				
ขายเครื่องจักรกลการเกษตรและอุปกรณ์				
ขายเคมีการเกษตร				
ขายอาหารสัตว์				
.....	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>
ขายสินค้าประเภทน้ำมัน				
ขายน้ำมันเชื้อเพลิง				
ขายน้ำมันหล่อลื่น				
.....	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>

ขายสินค้าอื่น ๆ

ขายสินค้าทั่วไป

ขายสินค้าผ่อนชำระ

ขายสินค้ารับฝากขาย

ขายสินค้าผ่านบัญชี

.....

รวม

หัก ต้นทุนขาย

สินค้าประเภทการเกษตร

สินค้าประเภทน้ำมัน

สินค้าอื่น ๆ

สินค้าทั่วไป

สินค้าผ่อนชำระ

สินค้ารับฝากขาย

สินค้าผ่านบัญชี

.....

กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

..... 100 100

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

		ปี 25.....		ปี 25.....	
		บาท	%	บาท	%
หัก	กำไรจากการขายผ่อนชำระปีปัจจุบันที่ยังไม่ได้รับเงิน				
	กำไรจากการขายผ่อนชำระปีก่อนที่ได้รับเงินในปีปัจจุบัน				
					
บวก	รายได้เฉพาะธุรกิจ				
	– รายได้ค่าปรับลูกหนี้การค้า				
	– สินค้าขาดบัญชีที่ได้รับชดใช้				
	– ดอกผลจากการขายผ่อนชำระ				
	–				
	รวมรายได้เฉพาะธุรกิจ				

หัก	ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
-	ค่าใช้จ่ายในการขาย				
-	ดอกเบี้ยเงินเพื่อจัดหาวัสดุการเกษตร				
-	ค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาสินค้า				
-	หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้การค้า				
-	ค่าเสื่อมราคาโรงเก็บสินค้า				
-	ค่าเสียหายจากสินค้าขาดบัญชี				
-	ค่าเสียหายจากสินค้าเสื่อมสภาพตัดบัญชี				
-	ค่าเสียหายจากน้ำมันเชื้อเพลิงสูญระเหย				
-	ขาดทุนจากการตีราคาสินค้าลดลง				
-	เงินเดือน				
-					
	รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
	กำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจ				

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 3

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจรวบรวมผลผลิต

	ปี 25.....		ปี 25.....	
	บาท	%	บาท	%
ขายข้าวเปลือก				
ขายข้าวโพด				
ขายยางพารา				
ขายน้ำมันดิบ				
ขายถั่วเหลือง				
.....				
รวม		100		100
หัก ต้นทุนขาย				
กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น				
บวก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
– ผลผลิตขาดบัญชีได้รับชดใช้				
– หนี้สูญรับคืนหนี้ค่าผลิตผล				
–				
รวมรายได้เฉพาะธุรกิจ				

หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ

- ค่าใช้จ่ายในการขาย				
- ค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาผลิตผล				
- ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้เพื่อสร้างโกดังเก็บผลผลิต				
- ดอกเบี้ยจ่ายเงินเพื่อรวบรวมผลิตผล				
- หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้ค่าผลิตผล				
- ค่าเสื่อมราคาฉางและอุปกรณ์รวบรวมผลิตผล				
- ค่าเสียหายจากผลิตผลขาดบัญชี				
- ค่าเสียหายจากผลิตผลยุบตัวตามสภาพ				
- ค่าเสียหายจากผลิตผลเสื่อมสภาพตัดบัญชี				
- ขาดทุนจากการตีราคาผลิตผลลดลง				
- เงินเดือน				
-				

รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ

กำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจ

.....			
.....			

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 4

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจแปรรูปผลผลิตการเกษตรและการผลิตสินค้า

	ปี 25.....		ปี 25.....	
	บาท	%	บาท	%
แปรรูปผลผลิตการเกษตร				
ประเภทข้าวเปลือก				
ขายข้าวสาร				
ขายปลายข้าวและรำ				
ขายแกลบ				
.....				
รวม		100		100
หัก ต้นทุนขาย				
กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น				
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ				
- ข้าวเปลือกขาดบัญชีได้รับชดใช้				
- ข้าวสารขาดบัญชีได้รับชดใช้				
- ขายกระสอบเก่า				
- กำไรจากการตีราคาข้าวเปลือกเพิ่มขึ้น				
-				
รวมรายได้เฉพาะธุรกิจ				

หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ

- ค่าใช้จ่ายในการขาย				
- ค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาข้าวเปลือก				
- หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้ค่าผลิตผลข้าวเปลือก				
- ค่าเสียหายจากข้าวเปลือกขาดบัญชี				
- ค่าเสียหายจากข้าวสารขาดบัญชี				
- ค่าเสียหายจากข้าวเปลือกยุบตัวตามสภาพ				
- ค่าเสียหายข้าวเปลือกเสื่อมสภาพตัดบัญชี				
- ค่าเสียหายจากข้าวสารเสื่อมสภาพตัดบัญชี				
- ขาดทุนจากการตีราคาข้าวเปลือกลดลง				
-				

รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
--------------------------	-------	-------	-------	-------

กำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจ				
---------------------------	-------	-------	-------	-------

	ปี 25.....		ปี 25.....	
	บาท	%	บาท	%
ประเภทผลผลิตอื่น ๆ				
ขายลำไยอบแห้ง				
.....				
รวม		100		100
<u>หัก</u> ต้นทุนขาย				
กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น				
<u>บวก</u> รายได้เฉพาะธุรกิจ				
- ลำไยอบแห้งขาดทุนบัญชีได้รับชดใช้				
- กำไรจากการตีราคาผลผลิตผล/(ระบุชื่อ)				
เพิ่มขึ้น				
-				
รวมรายได้เฉพาะกิจ				

หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ

- ค่าใช้จ่ายในการขาย				
- ค่าเสื่อมราคาโรงเก็บสินค้า				
- หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้ผลิตผล.....(ระบุชื่อ)				
- ค่าเสียหายจากลำไยขาดทุนบัญชี				
- ค่าเสียหายจากผลิตผล (ระบุชื่อ) เสื่อมสภาพตัดบัญชี				
- ขาดทุนจากการตีราคาลำไยอบแห้งลดลง				
-	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>
รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>
กำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจ	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>

	ปี 25.....		ปี 25.....	
	บาท	%	บาท	%
ประเภทน้ำมันดิบ				
ขายนมสดพาสเจอร์ไรส์				
ขายนมสดกล่อง UHT				
.....		100		100
รวม				
หัก ต้นทุนขาย				
กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น				
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ				
– หนี้สูญรับคืนลูกหนี้ผลิตภัณฑนม				
– กำไรจากการตีราคาสินค้าเพิ่มขึ้น				
–				
รวมรายได้เฉพาะกิจ				

หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ

– หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้ผลิตภัณฑ์นม

– ค่าเสียหายจากผลิตภัณฑ์นมขาดบัญชี

– ค่าเสียหายจากน้ำมันดิบขาดบัญชี

– ค่าเสียหายผลิตภัณฑ์นมเสื่อมสภาพดัดบัญชี

– ขาดทุนจากการตีราคาผลิตภัณฑ์นมลดลง

–

รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ

กำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

	ปี 25.....		ปี 25.....	
	บาท	%	บาท	%
ประเภทสัตว์เลี้ยงเพื่อขาย				
ขายโคขุน				
ขายสุกรขุน				
.....				
รวม		100		100
<u>หัก</u> ต้นทุนขาย				
กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น				
<u>บวก</u> รายได้เฉพาะธุรกิจ				
- โค/สุกรขุนขาดบัญชีได้รับชดใช้				
- หนี้สูญรับคืนลูกหนี้ค่าโค/สุกรขุน				
-				
รวมรายได้เฉพาะกิจ				

<u>หัก</u> ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
– ขาดทุนจากการตีราคา (ระบุชื่อ) ลดลง				
– หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้ค่าโค/สุกรขุน				
–				
รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
กำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจ				

ประเภทสัตว์เลี้ยงเพื่อขายผลิตผล
เลี้ยงไก่ไข่

	ปี 25.....		ปี 25.....	
	บาท	%	บาท	%
ขายไข่ไก่				
กำไรจากการขายไก่ปลดแล้ว				
ขายมูลไก่				
ขายขนไก่				
.....				
รวม		100		100
หัก ต้นทุนขาย				
กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น				
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ				
- ไข่ไก่ขาดบัญชีได้รับชดใช้				
- หนี้สูญรับคืนลูกหนี้.... (ระบุชื่อ)				
- กำไรจากการตีราคาไข่ไก่เพิ่มขึ้น				
-				
รวมรายได้เฉพาะกิจ				

หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ

- หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้.....(ระบุชื่อ)

.....

- ค่าเสียหายจากไข้ไก่ขาดบัญชี

.....

- ขาดทุนจากการตีราคาไข้ไก่ลดลง

.....

-

.....

รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ

.....

กำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจ

.....

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 5

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร

	ปี 25.....		ปี 25.....	
	บาท	%	บาท	%
รายได้ค่าบริการสูบน้ำ				
รายได้ค่าบริการปรับพื้นที่				
รายได้ค่าบริการผสมเทียมสัตว์				
รายได้ค่าบริการออกอาชญาบัตร				
.....				
รวม		100		100
หัก ต้นทุนขาย				
กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น				
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ				
—				
—				
รวมรายได้เฉพาะกิจ				

หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
– ค่าใช้จ่ายสำหรับแปลงสาธิต				
– ค่าบำรุงรักษาเครื่องจักร				
– ค่าซ่อมแซมเครื่องจักรและอุปกรณ์				
– หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้ค่าบริการ				
– ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรและอุปกรณ์				
– เงินเดือน				
–				
รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
กำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจ				

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 6
รายละเอียดรายได้อื่น

	ปี 25.....		ปี 25.....	
	บาท	%	บาท	%
ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร				
ดอกเบี้ยเงินฝากสหกรณ์อื่น				
รายได้ค่าเช่า				
ค่าธรรมเนียมแรกเข้า				
ผลตอบแทนการลงทุน				
.....				
.....				
รายได้เบ็ดเตล็ด	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>
	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>

4.2 การปิดบัญชี

4.2.1 ลักษณะของการปิดบัญชี

การปิดบัญชีมี 3 ลักษณะ คือ การปิดบัญชีประจำวัน การปิดบัญชีประจำเดือน และการปิดบัญชีประจำปี

1. การปิดบัญชีประจำวัน หมายถึง การปิดบัญชีในสมุดเงินสดทุกสิ้นวัน เพื่อทราบจำนวนเงินสดคงเหลือประจำวัน

2. การปิดบัญชีประจำเดือน หมายถึง การปิดบัญชีในสมุดเงินสด สมุดซื้อสินค้า สมุดขายสินค้า และสมุดรายได้ค่าบริการ โดยผ่านรายการบัญชีไปบัญชีแยกประเภทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในสมุดบัญชี แยกประเภททั่วไป เพื่อจัดทำบทดลองประจำเดือน

3. การปิดบัญชีประจำปี หมายถึง การปิดบัญชีทุกบัญชีในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป ภายหลังปรับปรุงรายการบัญชี ณ วันสิ้นปีทางบัญชีแล้ว เพื่อจัดทำงบการเงินประจำปี ซึ่งจะทำให้ทราบผลการดำเนินงาน และฐานะการเงิน ณ วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์

ทั้งนี้ การปิดบัญชีประจำปีประเภทรายได้และค่าใช้จ่ายให้ปิดบัญชีตอนเข้าบัญชีทุนการผลิต บัญชีต้นทุน ขาย และบัญชีกำไรขาดทุน

4.2.2 ขั้นตอนการปิดบัญชีประจำปี

สหกรณ์ที่ไม่ได้เป็นผู้ประกอบการในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม มีดังนี้

1. ปิดบัญชีค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับต้นทุนผลิตเข้าบัญชีต้นทุนการผลิต(เป็นบัญชีที่เปิดขึ้นเพื่อแสดงต้นทุนในการแปรรูปผลิตผลการเกษตรและการผลิตสินค้า) และบันทึกวัตถุดิบคงเหลือปลายปีบันทึกบัญชีโดย

เดบิต	ต้นทุนการผลิต	xxx
	วัตถุดิบคงเหลือ (ปลายปี)	xxx
	ส่งคืนวัตถุดิบ	xxx
	ส่วนลดรับ	xxx
เครดิต	วัตถุดิบคงเหลือ (ปลายปี)	xxx
	ซื้อวัตถุดิบ	xxx
	ค่าใช้จ่ายในการซื้อ	xxx
	ค่าใช้จ่ายในการผลิต	xxx

การปิดบัญชีในขั้นตอนที่ 1 นี้ ทำให้ทราบต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น

2. ปิดบัญชีค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับต้นทุนขาย/บริการ รวมทั้งบัญชีต้นทุนการผลิตเข้าบัญชีต้นทุนขาย/บริการ (เป็นบัญชีที่เปิดขึ้นเพื่อแสดงถึงต้นทุนขายสินค้าหรือให้บริการ) และบันทึกสินค้าคงเหลือปลายปี บันทึกบัญชีโดย

เดบิต	ต้นทุนขาย/บริการ	xxx	
	วัตถุดิบคงเหลือ (ปลายปี)	xxx	
	ส่งคืนสินค้า	xxx	
	ส่วนลดรับ	xxx	
	เครดิต		
	สินค้าคงเหลือ (ปลายปี)		xxx
	ต้นทุนการผลิต		xxx
	ซื้อสินค้า		xxx
	ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้า		xxx
	ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ (เพื่อให้สมาชิกกู้)		xxx

3. ปิดบัญชีรายได้และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ทุกประเภท ทุกบัญชี รวมทั้งบัญชีต้นทุนขาย/บริการ เพื่อหาผลกำไรสุทธิ โดยเปรียบเทียบยอดรวมรายได้กับยอดรวมค่าใช้จ่ายและต้นทุนขาย/บริการ

(1) กรณี ยอดรวมรายได้ สูงกว่า ยอดรวมค่าใช้จ่ายและต้นทุนขาย/บริการ ให้บันทึกผลต่าง ในบัญชีกำไรสุทธิ (ด้านเครดิต)

(2) กรณี ยอดรวมค่าใช้จ่ายและต้นทุนขาย/บริการ สูงกว่า ยอดรวมรายได้ ให้บันทึกผลต่าง ในบัญชีขาดทุนสุทธิ (ด้านเดบิต)

เดบิต	รายได้	xxx
		xxx
		xxx
	ขาดทุนสุทธิ	xxx
เครดิต	ค่าใช้จ่าย	xxx
		xxx
		xxx
	ต้นทุนขาย/บริการ	xxx
	กำไรสุทธิ	xxx

ข้อมูลเพิ่มเติม

1. สิ้นค้าคงเหลือจากการตรวจนับ ณ วันสิ้นปี มีดังนี้

- ข้าวเปลือก 90,000 บาท
- สิ้นค้า 245,000 บาท
- ข้าวสาร 118,000 บาท
- ปลายข้าวและรำข้าว 26,000 บาท

2. สหกรณ์ทำประกันอัคคีภัยอาคารสำนักงานสำหรับระยะเวลา 1 ปี นับตั้งแต่ 1 ตุลาคม 25X3 และทำประกันอัคคีภัยโรงสีระยะเวลา 1 ปี เริ่มตั้งแต่ 1 มกราคม 25X4

3. บัญชีรายได้ค่าเช่าโกดังสินค้า สหกรณ์ให้เช่าเป็นระยะเวลา 1 ปี เริ่มเมื่อ 1 กรกฎาคม 25X3

4. สหกรณ์มีค่าสาธารณูปโภคที่ยังไม่ได้ชำระ ดังนี้

- ค่าไฟฟ้า 2,500 บาท
- ค่าน้ำประปา 1,000 บาท
- ค่าโทรศัพท์ 600 บาท

5. สหกรณ์คำนวณดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมรับ ณ วันสิ้นปี จากบัญชีย่อยลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นเป็นเงินจำนวน 5,800 บาท และค่าปรับเงินให้กู้ยืมรับเป็นเงิน 2,200 บาท

6. ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นคงเหลือ ณ วันสิ้นปี สหกรณ์คาดว่าจะเรียกเก็บเงินไม่ได้แน่นอน 20,000 บาท ส่วนที่เหลือคาดว่าจะเรียกเก็บไม่ได้ ร้อยละ 5
7. ค่าซ่อมแซมเครื่องจักรและอุปกรณ์รื้อตัดจ่าย ตัดจ่ายเป็นระยะเวลา 5 ปี นับตั้งแต่ปี 25X3
8. ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ต่าง ๆ ดังนี้
- อาคารสำนักงาน โกดังสินค้า โรงสีและฉาง ร้อยละ 5
 - อื่น ๆ ร้อยละ 20
9. ตั้งค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้การค้า ร้อยละ 5
10. ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับและค่าปรับเงินให้กู้ค้างรับ ตั้งค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตรา ร้อยละ 5